

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Vita.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

his studiis rerum plurimarum, & mutabilitas, & inconstans, ut modo hoc, modo illud appetantur, hinc gestiunt paribus colludere, temereq; iras colligunt atque ponunt, & ut Horatius ait, *mutantur de arte poë. in horas.* Mox hominem sextodecimo ætatis anno in veneris ditionem devenire afferunt. Ad hunc usque annorum numerum & Servius Tul. & Terentius Varro pueritiam protraxere. Nam Rex in institutionibus suis pueros ad sextumdecimum usque ætatis annum appellavit, ad quintumdecimum Varro Juniores ille à sextodecimo, ad sextum & quadragesimum usque dicit, adolescentes hic ad trigesimum usque. Quod reliquum est ætatis apud illum seniores habentur. Apud Varronem à mensimo ad quintum & quadragesimum, juniores, inde seniores, ac demum senes appellantur. Diversa hæc aliquantulum ætatis descriptio apud Pythagoram, qui vitam hominis quatuor ætates descripsit, viginti unicus annos impertiens: pueritæ quippe: adolescentia, iuventuti quam Latini virilitatem potius appellant, ac senectæ demum: quas totidem anni temporibus a quiparavit, ut suo loco singula tractavimus.

EXCESSUS. CAP. XXXI.

Sedecim pedibus superare benedicendo oratores. Præterea sciendum est, hunc quoque numerum ex eorum esse classæ, qui multitudinem excessus significant. Cum enim dicimus sedecim pedibus superare, intelligimus maximo excedere intervallo. Usurpatum ab Aristide, qui Periclem dixit *εκατόντα πόδων αρισταρχος τοις λόγοις.* Ab Eupoli, ut Bruto ostendit Tullius,

XX. CAP. XXXII.

Signum numeri XX. & XXXIII. Cum vero xx. significare vellent, pollicarem unguem insimile indicis suffragini (ut hoc propter vocabulo) adprimebant: ubi scilicet index ab infami incipit separari. Beda vero, cuius codicem in damno esse suspicor: non enim adduci possum virum tam eruditum ita scripsi, ut inde hieroglyphico ejusmodi admiseret, quippe qui apud eum scriptum legerim, impudici summitatem inter nodos indicis & pollicis arête figendam esse, quod si quis facere mediteret, id sublequetur incommodum, ut neque quo pacto possis tria & viginti commonistrare, neque unum de viginta representare, & alia multa ejusmodi: cum in xxxiii. ostendendis tres illi inferiores digitæ a. & ius contraci, lineæ, quæ palma ejusdem flexu media sit, ita applicandi sint, ut trium graduum spicem præ se ferant. In novem vero & viginti notandis, iidem digitii quantum exporrigi possunt, ad palma usque radicem apprimantur. Quare necesse est decades omnes, indicis & pollicis tantum gestulationibus explicari, nullo eorum in societatem admisso digito, qui partem eam quæ Numerus vocatur, indicent. Ac ne quis autoritate cuiuspiam decipiatur, Erasmus ille multificus, qui scholis in Hieronymum ad Jovinianum, ubi de virginitatis agitur hieroglyphico per coronam expresso, inepta quædam somniaverat, quæ nemo umquam eruditorum cogitasset: cum errorem more recognovisset, dum cognitora, ut ipse dicit, traditurum se profitetur, loco hoc impegit in Bedam, imo in vitiatum Bedam codicem. Eamdem jaçutram fecit in quinquagenarii nota, cum apud Bedam scriptum sit corruptissime de grecæ literæ similitudine, quod loco suo, suæ dabitur luci.

V.O.T. XX. CAP. XXXIII.

Erasmus sua emendat. Cuius pretium mihi videtur, ante aquam vicena hæc amittam, quid sibi velint notæ vot. xx. immis & aris, vel, ut vulgus ait, triumphalibus arcubus, explicemus. Dicimus itaque fieri solitum id in salutis augurium, cum scilicet S.P.Q.R. vovebat hæc vel illa sacrificia se latores, ludos & celebraturos, aut ædes dedicaturos, si præscriptio annorum spatio Respub. in eodem statu permanisset, quo tunc florebat cum vota suscipiebant. Hinc apud Cornelium Tacitum legas, salutis augurium quinque & viginti annis omisum repeti, ac deinde continuari placuisse Claudio Imperatori. Fuisse vero salutis augurium in hunc modum, ait Dion, ut si Deus permittat, salutem populo poscerent: quasi ne salutem quidem à diis petere fas sit, nisi prius hoc ipsum dii conceperint. Observabatur autem quotannis dies una, in qua nullus ad bellum exercitus proficeretur, nemo contra hostem se pararet, nemo pugnaret, quod in bellis civilibus haudquam observari poterat;

A poterat: hoc salutis augurium, cum aliis cæremoniis jam abolitis, restituit & Augustus Cæsar. Apud Livium sepe reperias vota ejusmodi facta. In ara five arcu Constantini Romæ vot. xx. scriptum, aspicias. In nummo Maximiani Pœni v o r. xx. in media laurea positum. Ita plerisque aliis locis & numis, vot. r. x. alibi, vot. xxx. votis quippe decennialibus, votis vicinalibus, tricennialibus: ^{Maximiani} ^{ni Panis} reatum scilicet voti solutum: quod ita postea posteritati commendabant, factis aut ex ære aut more monumentis.

MULTITUDO. CAP. XXXIV.

Illud autem scitu non indignum, quod vicinalis numerus multitudinis significatum habet, de quo Theocritum legas:

*Ἐθέλτως ἐν Καζόγερπε τοῦ εὐαλη πατέων.
Viginti natorum Hecuba nego maximus Hector.*

Ubi Poëtam numero abusum ajunt interpres, pro multorum: propterea quod sit numerus multitudini maximè congruus, quod etiam apud Simonidem observarunt. Homerus in ejusmodi significatum Unde viginti posuit, quod Latini uno minus viginti dicere conserunt.

DUO MILLIA. CAP. XXXV.

Vicena superius eo gestu figurari ostendimus, cum pollicis lœvi unguem in eum indicis & infamis insimum locum, ubi digiti illi duo divercari incipiunt, affixerimus. Idem gestus iisdem digitis in dextera, duorum millium est hieroglyphicum. Neque ultra repetemus, quæ super hoc gestu perperam à quibusdam aliis excogitata sunt. Sed ad calcem festinantes, triginta jam & ter millia proferemus.

XXX. CAP. XXXVI.

Triginta, ut ex Apulejo dicebamus, in denario indicabantur, indice & pollice adaptatis: ita tamen, ut utriusq; unguis ad osculum quodammodo coirent blando, inquit, amplexu Beda. Hieonymus eorum digitorum conjunctione molli.

NUPTIA. CAP. XXXVII.

Et vero numerus tricenarius nuptiarum hieroglyphicum, ut facri Evangeliorum interpretes ^{Tricenarius} super Matthæo, affirmant, quod non multum absit ab eo numero per quem Ægyptii maritalem ^{numeri in} copulam, five, ut apud Horum est, maris & foeminae congressum significabant: geminæ quippe ^{sacra accessio} voluptatis interventu. Nam cum numerus, ut paulo ante dictum est, xvi. voluptatis signum habeat, illi mox duo atque triginta nuptiarum hieroglyphicum esse constituerunt. Nuptia vero conjugalisque conjunctio eodem sic significato accipiuntur. Qui quidem congressus utrique voluptuosus, cum, ut Ovidius diceret, *utrimque resolvat*, geminari idemtide poscit ipsum voluptatis signum. Atque hoc illud est in Divinis literis, quod trigesimus annorum numerus pro maritali copula ponitur. Unde fructus ille trigesimus, qui offertur Deo, cum conjugalis vita castè puriterque, & nulla alterutrius partis injuria cum fide peragitur. Commode vero fecerimus, si rem hujusmodi sculpturi, eam non ex duplicatis xvi. vel ex integro xxxii. fecerimus, ac manum ipsam ea specie compoſuerimus, ut xxxii. repræsentet, unguibus, uti dictum est, lœvæ manus duobus illis ad osculum coœntibus, anularique & auriculari in flexum palma appressis, ut duo significant addita tricensis.

TERNA MILLIA. CAP. XXXVIII.

Idem gestus in dextera, qui xxx. in lœva commōnstrat, tria millia significat. Quæ fuerint vero apud Romanos milleniariorum notæ, quæ paucissimis atate nostra patuerunt, quæ earum ratio, in quinquageno & quingenteno numero copiosius explicabimus.

XL. CAP. XXXIX.

Quod si pollicis ejusdem suffragio lateri vel dorso in lœva ejusdem indicis superinducta sit, ita que quadruplicata signo ^{Notis signis} facta digiti ambo quantum fieri potest, extendantur, indice tamquam horologii ^{genarii numeri.} cujuspiam